

XELLA

KRYTÁ MĚSTSKÁ TRŽNICE NA ZELNÉM TRHU V BRNĚ

Po náročné rekonstrukci a letech chátrání v červenci otevřela nová tržnice. Jedná se o první fungující krytou tržnici svého druhu v České republice, kde kromě čerstvých regionálních potravin Brňané najdou i kavárny a bistra. Poslední patro bude patřit coworkingu.

Rekonstrukce je projektem radnice Brno-střed, která se dlouhodobě snaží o oživení celého Zelného trhu. Autor architektonického projektu Michal Palaščík návrh koncipoval tak, aby tržnice propojovala prostory Zelného trhu, Staré radnice a Starobrněnskou ulici. Tržnice se tak stane komunikační tepnou v centru města a novým místem pro setkávání i nákupy. Přestože koncept městských tržnic funguje v zahraničí dlouho a dobře, v České republice krytá tržnice specializovaná čistě jen na jídlo a pití doposud chyběla. Provozovatelé při

přípravách projektu sjezdili podle vlastních slov půl Evropy, inspirovali se například v Rotterdamu, Lyonu, Vídni, Budapešti, Lisabonu, Mnichově nebo Bratislavě.

V tržnici mohou lidé koupit potraviny, které se pod otevřeným nebem na stáncích prodávat nedají, typicky jsou to maso, uzeniny, mléčné výrobky nebo vejce. Na Zelném trhu tak bude možné udělat kompletní nákup čerstvých potravin. Návštěvníci se zde mohou také najíst a občerstvit v jakoukoli denní dobu. Jídla budou kuchaři připravovat ze surovin, které zde koupí čerstvě přímo od producentů. V tržnici dostali příležitost i drobní prodejci a využívají krátkodobé či jednorázové pronájmy.

V nejvyšším patře se dokončuje coworkingové centrum s výhledem na Zelný trh a tento prostor se bude navečer měnit v unikátní bar. Vyhlídková terasa, která

na poslední patro navazuje, nabídne exkluzivní výhled na Zelný trh, věž Staré radnice a další dominanty historického centra Brna.

ARCHITEKTONICKÝ VÝVOJ – PŮVODNÍ STAV

Objekt byl postaven po 2. světové válce v místě proluky po pádu bomby. Čtyřpodlažní budova v duchu pozdní poválečné moderny byla navržena jako železobetonový skelet s výraznými zavěšenými oboustrannými konzolami, charakteristickým arkýřem a vertikálním členěním konstrukčních žeb. Tento konstrukční princip výrazně odlehčoval a zároveň vymezoval dvě podlaží tržnice. Současně zajišťoval přístínění jižní prosklené fasády. Ze Zelného trhu objekt propojoval širokou pasáží náměstí s radničním dvorem a oživoval průchod přes Starou radnici. Nárožní kubický objem budovy byl

plně vyzděn prakticky bez otvorů, vyjma pásového okna třetího podlaží.

Při rozsáhlé rekonstrukci v devadesátých letech minulého století byly do železobetonové konstrukce vestavěny eskalátory, propojující úroveň Zelného trhu a prvního podlaží objektu. Jejich nešťastné umístění porušilo konstrukční systém domu, vyžádalo si nové podpůrné sloupy a zasáhlo do křivky objemu arkýře do Zelného trhu. Propojení galerií prvního a druhého podlaží bylo zastropeno, což v důsledku výrazně snížilo komerční atraktivitu vyššího z nich. Vstup ze Starobrněnské byl pro veřejnost uzavřen, monumentální schodiště vybouráno a vestavěno nové obslužné schodiště a výtahy.

REKONSTRUKCE PROPOJILA PROSTOR V CENTRU

Stavební úpravy v možné míře navracejí komunikační vazby domu do původního stavu před úpravami z 90. let a odstraňují nepůvodní ocelobetonové konstrukce. Největší zásah do nosných konstrukcí slouží k obnově komunikačních vazeb v traktu

orientovaném do Starobrněnské a Mečové ulice. V přízemí je v novém tvaru obnovena pasáž, která propojila Zelný trh s radničním dvorem. Exteriérová schodiště propojující pasáž se Zelným trhem a radničním dvorem jsou osazena stupni z masivní žuly, resp. betonového prefabrikátu. Světlík nad 3. NP je snesen a nahrazen novou ocelovou konstrukcí vynášející terasu. Na střeše vznikla nová terasa a v současné době se realizuje osazení zelení. Přilehlé plochy chodníků budou upraveny tak, aby navazovaly na nově navrhovanou pasáž a nové vstupy do objektu.

„Koncept úprav vnějšího vzhledu domu autoři návrhu pojali v duchu památkové obnovy. Přesto, že se nejedná o budovu památkově chráněnou a je v prostředí Zelného trhu stále novotvarem, budova se nám zdá hodnotná ve svém modernistickém tvarosloví a její vnější vzhled upravujeme pouze o novodobé detaily zasklení a drobný technicistní detail vertikálních lamel,“ říká k rekonstrukci Michal Palaščík, autor projektu rekonstrukce. Výběr použitých materiálů v interiéru tržnice vychází z vize přechodového prostoru poloexteriérového

prostředí. „Cílem není pobyt, ale proudění zákazníků. Tento koncept se odráží i ve výběru jednoduchých materiálů bez náročných detailů,“ dodává k tomuto řešení.

POUŽITÍ SYSTÉMU YTONG

Systém Ytong se u rekonstrukcí již tradičně používá pro svou lehkost, tvarovatelnost a snadnou manipulaci. V případě tržnice je použit u obvodového výplňového zdiva, kde z něj byly provedeny dozdívky obvodového pláště na systémové lepidlo. Nové příčky byly postaveny z lehkých pórobetonových tvárnic tl. 75 a 100 mm na systémové lepidlo. Jako překlady nad otvory byly rovněž použity systémové prvky dle použitého zdiva.

Veškeré svislé dělicí konstrukce splnily také potřebné akustické požadavky a vyhovují také normám požární odolnosti.

Tržnice má za sebou první týdný provozu a před sebou ještě mnoho práce. Prostor se však již zabydluje prodejci, ožívají kavárny a bistra. Zejména propojení prostor se v praxi osvědčilo a přirozeně splynulo s živým děním v centru Brna.